

Riksdagens svar RSv 112/2015 rd – RP 80/2015 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om småbarnspedagogik och lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om småbarnspedagogik och lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (RP 80/2015 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Kulturutskottet (KuUB 11/2015 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalanden:

1. Riksdagen förutsätter att statsrådet gör en samlad bedömning av de olika reformernas konsekvenser för barnen, jämlikheten mellan olika familjer och jämställdheten mellan könen och att denna bedömning beaktas när lagen om småbarnspedagogik ses över.
2. Riksdagen förutsätter att statsrådet som ett led i översynen av lagen om småbarnspedagogik gör en genomgripande granskning av lagens bemyndiganden att utfärda förordning och då också överväger möjligheten att i lag föreskriva hur många anställda i vård- och fostringsuppgifter det ska finnas i daghem eller inom familjedagvården i relation till antalet barn.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om småbarnspedagogik

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om småbarnspedagogik (36/1973) 5 och 11 a §, sådana de lyder, 5 § i lag 451/1990 och 11 a § i lag 580/2015, samt
fogas till 11 b §, sådan den lyder i lag 1290/1999, ett nytt 2 mom. som följer:

Riksdagens svar RSv 112/2015 rd

5 §

I ett daghem och inom familjedagvården ska finnas det antal sådana anställda som avses i 4 a § som krävs för att de föreskrivna målen för småbarnspedagogiken ska kunna nås. Närmare bestämmelser om antalet anställda i daghemmet eller inom familjevården i vård- och fostringsuppgifter i relation till antalet barn, tillfälliga avvikelser i personaldimensioneringen och på vilket sätt barn som behöver särskild vård och fostran ska beaktas i fråga om antalet anställda samt personalstrukturen utfärdas genom förordning av statsrådet. Därtill kan bestämmelser om personaldimensioneringen för barn som är under tre år och för barn som fyllt tre år utfärdas separat.

11 a §

Kommunen ska, utöver vad som bestäms i 11 §, se till att barnet innan läroplikten börjar enligt lagen om grundläggande utbildning får 20 timmar småbarnspedagogik i veckan inom ramen för en sådan av kommunen anordnad plats inom småbarnspedagogiken som avses i 1 § 2 eller 3 mom. efter utgången av den tid för vilken moderskaps- och föräldrapenning eller partiell föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen får betalas. Småbarnspedagogik ska dock inte ordnas för barnet under den tid för vilken den faderskapspenning utanför moderskaps- och föräldrapenningsperioden som avses i 9 kap. 7 § 1 mom. i sjukförsäkringslagen får betalas.

Med avvikelse från 1 mom. ska småbarnspedagogik ordnas som heldagsvård om barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare på det sätt som anges i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) antingen arbetar eller studerar på heltid eller är sysselsatta på heltid som företagare eller i eget arbete. När ovannämnda situation upphört ska småbarnspedagogik fortfarande ordnas enligt detta moment i två månaders tid, förutom om barnets förälder eller en annan vårdnadshavare för barnet stannar hemma för att vårda ett annat i familjen bosatt barn eller pensioneras.

Därtill har barnet rätt till mer omfattande småbarnspedagogik än vad som anges i 1 mom. i den omfattning det behövs på grund av att barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare är deltidsanställda eller tillfälligt anställda, deltar i sysselsättningsfrämjande service, rehabilitering eller av någon annan motsvarande anledning.

Kommunen ska dock ordna småbarnspedagogik som heldagsvård för barnet om det behövs med tanke på barnets utveckling eller behov av stöd eller på grund av familjens omständigheter eller om det i övrigt är i enlighet med barnets bästa.

Barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare ska inom de tidsfrister som kommunen anger lämna in en utredning över förutsättningarna för att barnet ska få småbarnspedagogik i större omfattning än 1 mom. föreskriver. Dessutom kan kommunen av grundad anledning även vid andra tidpunkter kräva att de inlämnar en utredning av ovannämnda slag. Barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare ska så snart de fått vetskap om dem och utan dröjsmål till kommunen anmäla sådana väsentliga förändringar som påverkar omfattningen av rätten till småbarnspedagogik.

Föräldrarna till eller andra vårdnadshavare för ett i 1—4 mom. avsett barn som inte för ordnande av vården av barnet väljer en plats inom småbarnspedagogiken som kommunen anordnar enligt denna paragraf, har för ordnande av barnets vård eller småbarnspedagogik på något annat sätt rätt att få stöd enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) så som närmare bestäms i den lagen.

Barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare som önskar en sådan plats inom småbarnspedagogiken som avses i denna paragraf för sitt barn, ska innan barnet behöver platsen inom utsatt tid inlämna en ansökan om detta. Småbarnspedagogiken ska om möjligt anordnas i den form som barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare önskar.

Riksdagens svar RSv 112/2015 rd

Rätten till samma plats inom småbarnspedagogiken kvarstår även om barnet inte får småbarnspedagogik under de avsnitt av faderskapspenningsperioden som avses i 9 kap. 7 § i sjukförsäkringslagen. Frånvaro som beror på avsnitt av faderskapspenningsperioden ska anmälas till platsen inom småbarnspedagogiken senast två veckor före den planerade periodens början. Rätten till samma plats inom småbarnspedagogiken vid daghemmet och så långt möjligt i familjedagvården kvarstår även om barnets tider inom småbarnspedagogiken ändras på det sätt som anges i 1—4 mom.

Kommunen ska erbjuda barn som omfattas av den rätt till småbarnspedagogik som avses i 1 mom. möjlighet att enligt barnets föräldrars eller andra vårdnadshavares beslut delta i småbarnspedagogik antingen under en del av dagen eller en del av veckan. Kommunen ska för varje barn för en viss tid fatta närmare beslut om dess regelbundna tider inom småbarnspedagogiken.

Närmare bestämmelser om sådana ansökningar till småbarnspedagogik och om de tidsfrister inom vilka barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare ska ansöka om en plats för barnet inom småbarnspedagogiken i enlighet med 7 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 b §

Oberoende vad som föreskrivs i 11 a § 1 mom. ska småbarnspedagogik inte ordnas för barnet när det deltar i sådan förskoleundervisning eller grundläggande utbildning som avses i lagen om grundläggande utbildning. I sådana fall ska småbarnspedagogik dock ordnas på deltid om barnet har rätt till mer omfattande småbarnspedagogik än 11 a § 1 mom. föreskriver.

Denna lag träder i kraft den 20 .

En kommun får upphäva och fatta nya beslut i sådana beslut som med stöd av de bestämmelser som gällde före denna lags ikraftträdande om den rätt som föreskrivs i 11 a § som har fattats av ett sådant kommunalt organ som avses i 11 d § eller en sådan detta organ underlydande tjänsteinnehavare. Barnets rätt till samma plats inom småbarnspedagogiken vid daghemmet och om möjligt inom familjedagvården kvarstår dock, om barnets tider inom småbarnspedagogiken vid denna lags ikraftträdande ändras på det sätt som anges i 11 a § 1—4 mom.

Lag

om ändring av lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) 3 § 5 mom., sådant det lyder i lag 1225/2013,
ändras 1 §, 2 § 2 punkten, 3 § 1 mom., 4 § 3 och 4 mom., 5 § 3 och 4 mom., 22 § 4 mom. och 23 § 2 mom.,

Riksdagens svar RSv 112/2015 rd

av dem 3 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1225/2013, 4 § 3 mom. sådant det lyder i lag 763/2008, 4 § 4 mom. sådant det lyder i lag 882/2002, 5 § 4 mom. sådant det lyder i lag 1291/1999 och 23 § 2 mom. sådant det lyder i lag 693/2002, samt
fogas till lagen en ny 4 a § och till 24 §, sådan den lyder i lag 693/2002, ett nytt 3 mom., som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs det om de ekonomiska stöd med vilka barnets föräldrar och andra vårdnadshavare får stöd för ordnande av vården av barnet samt för att kombinera arbete och familjeliv.

De stöd som betalas enligt denna lag är stöd för hemvård, stöd för privat vård, flexibel vårdpenning och partiell vårdpenning. Stödet för hemvård och stödet för privat vård består av vårdpenning och inkomstbundet vårdtillägg.

Beloppen för vårdpenningen och vårdtillägget enligt denna lag kan höjas genom ett kommuntillägg, om den kommun som svarar för finansieringen bestämmer så.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

2) *vårdproducent* en privat person eller en sammanslutning som har gjort en anmälan enligt 28 § 1 mom. i lagen om småbarnspedagogik (36/1973) och som bedriver småbarnspedagogisk verksamhet mot ersättning, eller en person som har ingått arbetsavtal om småbarnspedagogik med den förälder eller en annan vårdnadshavare som har rätt till stöd, dock inte en medlem i samma hushåll,

3 §

Val av vårdform

Det stöd för hemvård av barn och stöd för privat vård av barn som avses i denna lag fås på det villkor att barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare inte väljer en sådan plats inom småbarnspedagogiken enligt 11 a § 1—4 mom. eller 11 b § 2 mom. i lagen om småbarnspedagogik som ordnas av kommunen och att barnet faktiskt är bosatt i Finland.

Riksdagens svar RSv 112/2015 rd

4 §

Vårdpenning

Vårdpenningen enligt stödet för privat vård av barn är 58,87 euro per kalendermånad för varje barn i familjen som är berättigat till den småbarnspedagogik som avses i 11 a § 1 mom. i lagen om småbarnspedagogik eller till den småbarnspedagogik som avses i 11 b § 2 mom. i den lagen.

Vårdpenningen enligt stödet för privat vård av barn är dock 160,00 euro per kalendermånad för varje sådant barn i familjen vars föräldrar eller andra vårdnadshavare arbetar på heltid på det sätt som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller som studerar, arbetar i eget företag eller är sysselsatta i eget arbete på heltid. Efter att den situation som nämns ovan har upphört är barnet fortfarande berättigat till stöd för privat vård enligt detta moment i två månader, förutom om barnets förälder eller en annan vårdnadshavare stannar hemma för att vårda ett annat barn i familjen eller går i pension. Rätten till en vårdpenning enligt stödet för privat vård av barn som uppgår till 160,00 euro gäller även under den tid då barnet har rätt till småbarnspedagogik omfattande över 20 timmar per vecka på grund av att barnets förälder eller en annan vårdnadshavare arbetar på deltid eller tillfälligt, deltar i sysselsättningsfrämjande service, rehabilitering eller motsvarande, eller om barnet enligt ett beslut av kommunen har konstaterats ha rätt till småbarnspedagogik på heltid enligt 11 a § 4 mom. i lagen om småbarnspedagogik.

4 a §

Beslut om omfattningen av barnets rätt till småbarnspedagogik som påverkar nivån på stödet för privat vård av barn

Det beslut enligt 11 a § 4 mom. i lagen om småbarnspedagogik som gäller barnets rätt till småbarnspedagogik på heltid och som avses i 4 § 4 mom. i denna lag, fattas av kommunen.

5 §

Vårdtillägg

Vårdtillägg betalas till fullt belopp då familjens månadsinkomster inte överskrider en inkomstgräns som bestäms enligt familjens storlek. Om inkomsterna överskrider inkomstgränsen, minskar vårdtilläggets fulla belopp med en procentandel av de överskridande inkomsterna som bestäms enligt familjens storlek. Då inkomstgränsen bestäms beaktas i familjens storlek högst två av familjens barn, som därtill ska omfattas av rätten att välja dagvårdsplats enligt 11 a § 1 mom. i lagen om småbarnspedagogik.

Riksdagens svar RSv 112/2015 rd

Familjens storlek, personer	Inkomstgräns euro/mån.	Sänkingsprocent
2	1 160	11,5
3	1 430	9,4
4	1 700	7,9

I det fall som avses i 4 § 3 mom. är vårdtillägget till stödet för privat vård av barn dock hälften av det belopp som vårdtillägget annars skulle uppgå till.

22 §

Ändringssökande

Ändring får inte sökas genom besvär i Folkpensionsanstaltens beslut om beviljande av stöd till den del beslutet gäller ett sådant beslut av kommunen som gäller omfattningen av småbarnspedagogiken och som avses i 11 a § 4 mom. i lagen om småbarnspedagogik eller grunderna för bestämmande av kommuntillägg enligt 20 § i denna lag. Ändring i ett sådant beslut av kommunen som gäller omfattningen av småbarnspedagogiken får sökas i enlighet med 30 a och 31 § i lagen om småbarnspedagogik.

23 §

Skyldighet att lämna uppgifter

Kommunen ska, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter, avgiftsfritt underrätta Folkpensionsanstalten om

- 1) ett barn som har rätt till stöd får en i 1 § 2 eller 3 mom. i lagen om småbarnspedagogik avsedd plats inom småbarnspedagogiken,
- 2) den småbarnspedagogik som avses ovan upphör,
- 3) kommunen har vetskap om att barnets rätt till småbarnspedagogik ändras så att det påverkar beloppet av stödet för privat vård av barn,
- 4) kommunen har vetskap om att barnet är i sådan anstalts- eller familjevård som avses i 19 § i denna lag, eller
- 5) barnet har flyttat till en annan kommun, samt om andra möjliga omständigheter som påverkar utbetalningen av stödet eller stödets belopp och som kommunen känner till.

Riksdagens svar RSv 112/2015 rd

24 §

Utlämnande och utnyttjande av uppgifter i vissa fall

Folkpensionsanstalten har, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter, rätt att till kommunen lämna ut sådana uppgifter som den fått och som är nödvändiga för att bedöma omfattningen av ett barns rätt till småbarnspedagogik.

Denna lag träder i kraft den 20 . Denna lag ska tillämpas på alla de stöd för privat vård av barn som gäller tiden efter den 1 augusti 2016.

Helsingfors 15.12.2015

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare